

โรคไข้หวัดนก

(Avian Influenza)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2558 (ค.ศ. 2011 - 2015) มีประเทศที่รายงานโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีกทั้ง Highly pathogenic avian influenza (HPAI) H5 และ H7 มี 16, 15, 14, 21 และ 34 ประเทศ ตามลำดับ

ปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยไม่พบการรายงานโรคไข้หวัดนก แต่ทั่วโลกรายงานโรคไข้หวัดนกในสัตว์ปีก จำนวน 34 ประเทศ ทวีปที่รายงานมากที่สุด คือ ทวีปเอเชียรวม 16 ประเทศ ได้แก่ ประเทศภูฏาน กัมพูชา จีน ไต้หวัน ฮองกง อินเดีย อิหร่าน อิสราเอล ญี่ปุ่น คาซัคสถาน เกาหลีใต้ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ปาเลสไตน์ ตุรกี

และเวียดนาม รองลงมา คือ ทวีปยุโรป รวม 9 ประเทศ ได้แก่ บัลแกเรีย ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ โรมาเนีย รัสเซีย สวีเดน และสหราชอาณาจักร ทวีปแอฟริกา รวม 6 ประเทศ ได้แก่ บุร์กินาฟาโซ โกตดิวัวร์ กานา ลิเบีย ไนเจอร์ และไนจีเรีย ทวีปอเมริกาเหนือ รวม 3 ประเทศ ได้แก่ แคนาดา เม็กซิโก และสหรัฐอเมริกา

ชนิดของเชื้อไข้หวัดนกในสัตว์ปีกที่ตรวจพบในปี พ.ศ. 2558 ได้แก่ H5, H5N1, H5N2, H5N3, H5N6 H5N7, H5N8, H5N9, H7N3, H7N7 และมีการกระจายในหลายประเทศ โดยเฉพาะ H5N1 และ H5N8 (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงการกระจายเชื้อไข้หวัดนกในสัตว์ปีก จำแนกรายประเทศ ปี พ.ศ. 2558

ชนิดเชื้อไข้หวัดนกในสัตว์ปีก	ประเทศ	จำนวนที่รายงาน (ครั้ง)
H5	ปาเลสไตน์	2
H5N1	ภูฏาน บัลแกเรีย บุร์กินาฟาโซ กัมพูชา แคนาดา จีน โกตดิวัวร์ ฝรั่งเศส กานา อินเดีย อิหร่าน อิสราเอล คาซัคสถาน ลิเบีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ไนเจอร์ ไนจีเรีย ปาเลสไตน์ โรมาเนีย รัสเซีย ตุรกี เวียดนาม	28
H5N2	แคนาดา จีน ไต้หวัน ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา	7
H5N3	ไต้หวัน	1
H5N6	จีน ฮองกง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม	7
H5N7	เยอรมนี	1
H5N8	จีน เยอรมนี อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ เนเธอร์แลนด์ รัสเซีย สวีเดน สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา	11
H5N9	ฝรั่งเศส	1
H7N3	เม็กซิโก	3
H7N7	สหราชอาณาจักร	1
รวม	34	62

จากรายงานการติดเชื้อในสัตว์ปีกของประเทศต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน โดยพบว่าเชื้อที่ทำให้สัตว์ปีกป่วยมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ H5N1, H5N2, H7N3 ตามลำดับ และพบเชื้อที่ทำให้สัตว์ปีกตายมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ H5N2, H5N1, H7N3 ตามลำดับ แต่เชื้อที่ก่อโรคในคนมีเพียง H5N1 และ H5N6 เท่านั้น⁽¹⁾ (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนสัตว์ปีกป่วย จำนวนสัตว์ปีกตาย อัตราป่วยตาย จำแนกตามชนิดเชื้อ จำแนกรายประเทศ ปี พ.ศ. 2558

ชนิดเชื้อ	ประเทศ	สัตว์ปีกป่วย	สัตว์ปีกตาย	อัตราป่วยตาย
H5	Palestinian Auton. Territories	24,182	15,483	64.03
H5 ผลรวม		24,182	15,483	64.03
H5N1	Bhutan	16	16	100.00
	Bulgaria	25	23	92.00
	Burkina Faso	153,709	152,936	99.50
	Cambodia	4,540	4,540	100.00
	Canada	94	81	86.17
	China (People's Rep. of)	11,607	11,198	96.48
	Côte d'Ivoire	54,929	33,043	60.16
	France	79	72	91.14
	Ghana	21,455	21,137	98.52
	India	62,374	62,374	100.00
	Iran	19	17	89.47
	Israel	2,000	1,110	55.50
	Kazakhstan	2	2	100.00
	Libya	11	8	72.73
	Myanmar	134,634	134,634	100.00
	Niger	2,440	2,290	93.85
	Nigeria	119,976	116,784	97.34
	Palestinian Auton. Territories	26,625	16,615	62.40
	Romania	64	64	100.00
	Russia	12	4	33.33
	Turkey	2,048,083	322	0.02
	Vietnam	18,500	12,493	67.53
H5N1 ผลรวม		2,661,194	569,763	21.41
H5N2	Canada	20,899	20,890	99.96
	China (People's Rep. of)	29,028	8,722	30.05
	Chinese Taipei	995,963	990,407	99.44
	France	824	824	100.00
	United States of America	24,942	49,561*	100.00
H5N2 ผลรวม		1,071,656	1,070,404	99.88

ชนิดเชื้อ	ประเทศ	สัตว์ปีกป่วย	สัตว์ปีกตาย	อัตราป่วยตาย
H5N3	Chinese Taipei	31,912	31,912	100.00
H5N3 ผลรวม		31,912	31,912	100.00
H5N6	China (People's Rep. of)	32,659	23,996	73.47
	Hong Kong	1	1	100.00
	Laos	314	314	100.00
	Vietnam	25,097	6,798	27.09
H5N6 ผลรวม		58,071	31,109	53.57
H5N7	Germany	50	50	100.00
H5N7 ผลรวม		50	50	100.00
H5N8	Chinese Taipei	313,744	313,641	99.97
	Germany	9,101	2,087	22.93
	Italy	1,982	1,982	100.00
	Japan	111	108	97.30
	Korea (Rep. of)	19,868	3,328	16.75
	Netherlands	1,725	1,600	92.75
	Russia	1	-	-
	Sweden	2	2	100.00
	United Kingdom	803	803	100.00
	United States of America	38	4,538*	100.00
H5N8 ผลรวม		347,375	328,089	94.45
H5N9	France	1,179	1,179	100.00
H5N9 ผลรวม		1,179	1,179	100.00
H7N3	Mexico	695,742	550,426	79.11
H7N3 ผลรวม		695,742	550,426	79.11
H7N7	Mexico	34,604	34,604	100.00
H7N7 ผลรวม		34,604	34,604	100.00

*หมายเหตุ มีการกำจัดสัตว์ปีกเพิ่มเติมเมื่อพบสัตว์ปีกป่วยยืนยันติดเชื้อ

แหล่งข้อมูล

1. OIE. Update on Highly Pathogenic Avian Influenza in Animals (Type H5 and H7). [cited 2016 May 10]; Available from: URL: <http://www.oie.int/en/animal-health-in-the-world/update-on-avian-influenza/2015/>

ผู้เรียบเรียง

ธนพร หล่อปียานนท์,
กฤษมา โกะสูงเนิน
บรรณาธิการวิชาการ
นพ.ฐิติพงษ์ ยิ่งยง

